రామి

- బాల సరస్వతి

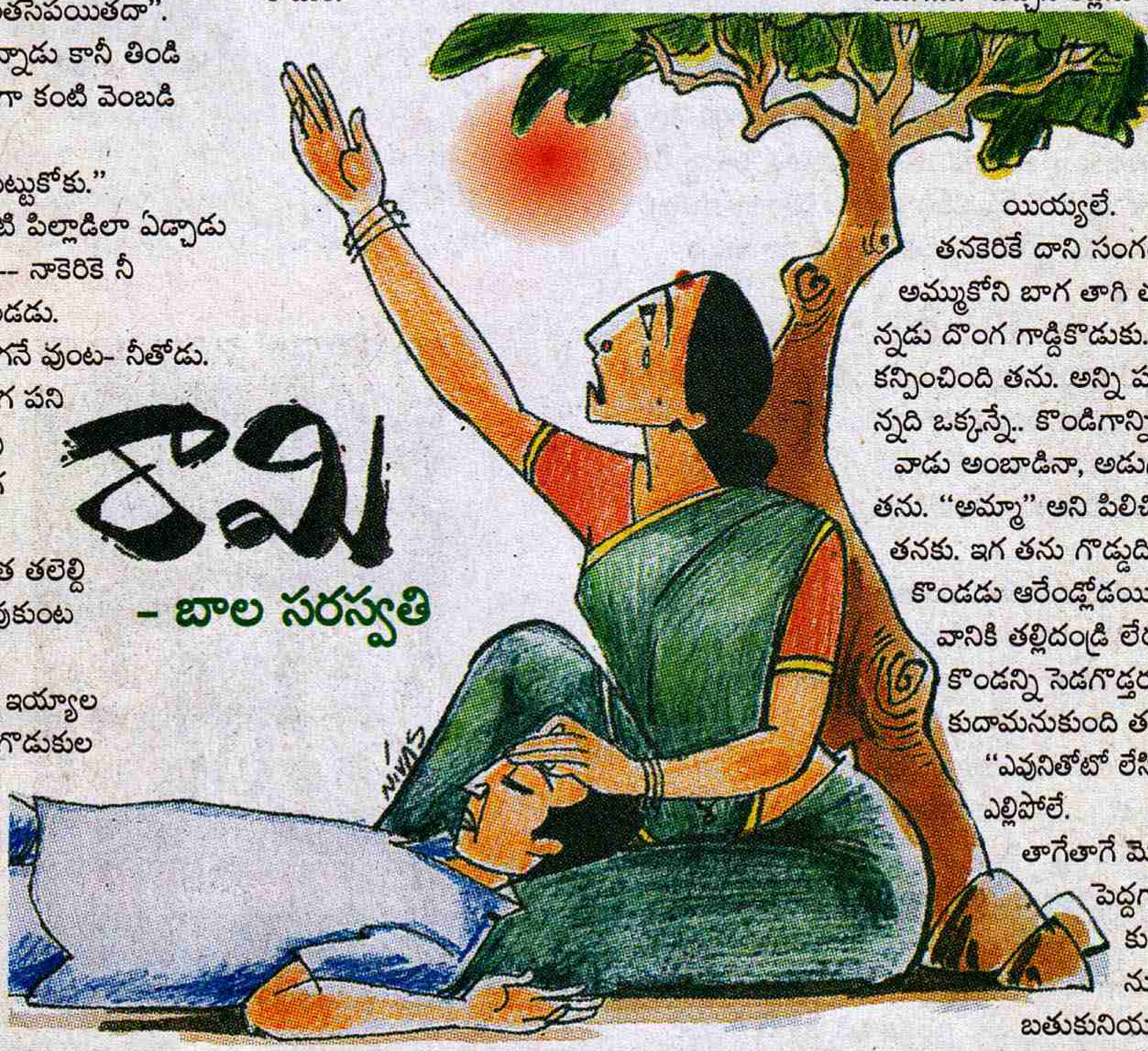

"అమ్మా-- అన్నం బెడుదూరావే" కొండని పిలుపుకు పరిగెత్తుకొచ్చింది రామి.

"రాజత్తతోటి నువ్వు పట్నంబోతున్నవని చెప్పేటందుకు పోయిన" కంచంలో వడ్డిస్తూ చెప్పింది.

"ఈ తల్లె (కంచం) కొత్తగా మెరుత్తుంది- ఎక్కడిదే".

నీకోసరం తెచ్చిన కొడుకా- ఇక్కడ్నంటె ఎవ్వరు సూడరు. మల్లక్కడ అందరు ఇస్టీలు వాట్లల్ల దినుకుంట నువ్వు రాతెండి వాట్లల్ల దింటె ఎక్కిరియ్యర్ర. "కడుపు నిండదినుం. పట్నం జేరెటరకు ఎంతసేపయితదా".

కొండడు కంచంలో కలుపుతున్నాడు కానీ తిండి సయించడం లేదు. అప్రయత్నంగా కంటి వెంబడి నీళ్ళొచ్చినయి.

"ఏమైంది బిడ్డ-- ఏం ఫికరు పెట్టుకోకు."

"అమ్మా-- నిన్నిడిసిపోనే" చంటి పిల్లాడిలా ఏడ్చాడు "నేను పోతె నువ్వు ఉండి దినవు-- నాకెరికె నీ సంగతి" వెక్కుతూ అన్నాడు కొండడు.

"కొండా- నిజంగ నేను మంచిగనే వుంట- నీతోడు. నా మీద మనుసువెట్కోక మంచిగ పని జేసి మంచి పేర దెచ్చుకో-- నువ్వు పట్నం బొయ్యేది మనం మంచిగ బతికేటందుకె గద బిడ్డ- జెర వూరుకో" ఓదార్చింది. "ఆ యింత తలెల్ది మొత్తందినుం కొడ్క-- ఊరికి పోవుకుంట బువ్వ పడెయ్యొద్దు."

"ఒరే కొండిగా-- టయమైంది-- ఇయ్యాల గదుల్తవాలేదా- రామత్తా... మీ తల్లిగొడుకుల ముచ్చట్లు బడిశేటట్లు లేవు. మల్ల రాకుండనే బోతడా ఏంది నీ కొడుకు" బయటనుండే మొదలెట్టి గుడిసె లోపలికి వచ్చేదాకా సాగదీసిండు మల్లిగాడు.

"ఈనికిదేం పోయేకాలం... తేలుకు పెత్తనమచ్చి తెల్లందాక గుట్టిందని బోడి పెత్తనం జూపిచ్చుకుంట కాని మాటలు గూత్తుండు" మల్లిగాన్ని గట్టిగా అనలేక సన్నగా గునుక్కుంది రామి.

"అమ్మా... సంచిల అన్ని సదిర్నావె" చెయ్యి కడుక్కుంటూ అడిగాడు కొండడు.

"ఇదొక్కటి మిగిలింది" అంటూ కొండడు తిన్న కంచం కడిగి, సంచీలో పెట్టింది రామి. "మొదటి జీతం రాంగానె ఓ పొడూ లాగు కొనుక్కోరా"

"సరేనే... ఇగ నేను పోత మరి"

"పోత అనద్దురా... పొయ్యొస్త అనాలె" నొచ్చుకుంది రామి. "నేనుగూడ టేసను దాక వస్త"అంటూ వాళ్ళతో బయలుదేరింది రామి.

తల్లి తనతో ఎంతసేపుంటే అంత బాగుండుననుకున్న కొండడు వద్దనలేదు.

ఆ జాగ్రత్తా ఈ జాగ్రత్తా చెప్తూండగానే రైలు వచ్చేసింది.

"అమ్మా-- ఇగనేను పొయ్యొస్త"

"మంచిదిరా-- జెర పైలం-- పెయ్యిగాపాడుకో" కన్నీళ్ళు కనబడకుండా మొగం చాటేసుకుంది రామి.

హడావిడిగా మల్లిగానితోటి రైలెక్కిండు కొండడు.

"గైండ్ల నిలబడకు బిడ్డ... సొలుగుతవు" అంటున్న రామి దృష్టి ద్వారం పైన అతికించిన "మాంకాళమ్మ జాతర పోస్టరు మీద పడింది." నా కొడుకును మంచిగ జూడుతల్లి" క్షణం సేపు మనసులో దండం బెట్టుకుంది.

"అమ్మా-- ఇగ నేను పొయ్యొస్త" రైలు కూత పెట్టగానే మరోసారి చెప్పిండు కొండడు. కదులుతున్న రైలు వెంట నడుస్తూ ఏవేవో జాగ్రత్తలు చెప్తున్నా. తల్లిని విడిచి వుండాల్సి వస్తున్న దుఃఖంలో కొండని కవేవీ కనిపించలేదు.

రైలు వేగం పుంజుకున్నాక అక్కడే ఓచోట కూలబడింది.

"కొడుక... ఎక్కడుండెటోనివో... నా యసుంటి గతి లేని దాన్ని పాల్న వడితివి" గతం గుర్తుకొచ్చింది రామికి.

వాడు పుట్టిన అయ్యఅవ్వ దెగ్గరుంటె యిప్పటివరకు మారాజోలె వుండేటోడు గావొచ్చు. ఏ సదువులు సదివేటోడో-- ఏ రాజ్యాలేలెటోడో".

వాడు తన కండ్లబడ్డపుడు రెండురోజుల గుడ్డుగా వచ్చు. ఇప్పటికి ఇరువై ఏండ్లయింది. సుట్టాల పెండ్లికి పట్నంబోయి రాంగ రైలుటేసన్ల ఏడుత్తుండు. కొంచెం సేపు సూసింది. తరువాత ఎత్తుకుంది. వోటల్ల పాలుగొనుక్కొచ్చ దూది తోటి తడిపి తాపింది. ఎంతసేపు జూసినా వానికోసం ఎవ్వరు రాలే. ఎవ్వరి నడిగినా "మా పిల్లగాడు గా"దన్నరు.

ఆకరుకు అర్థమయింది. వాన్ని ఎవతో కనిపడేసిందని. ఆ తర్వాత ఎంబడిదెచ్చుకుంది నాలుగిండ్లల్ల పాచి పనిచేసి రోజు గిన్ని పాలు దెచ్చిపోసింది. కంటికి రెప్పకంటె ఎక్కువగ జూసుకుంది.

తనే ఆ బిడ్డను గంటె అంతకంటె తక్కువనే జూసుతండెగావొచ్చు. ఎవలి దగ్గెరుండెటోడో. మారాజు పుట్టువడి. ఎంత ముద్దుగుండెనో. 'బంగారి కొండ'అని పిల్చుకుంది. అదే పేరు "కొండ డ"యింది. వాన్ని దెచ్చుకున్న కొత్తల ఎందరో ఎన్నో అన్నరు.

"ఆc-- దానికేం పిల్లా... పీచా- ఎట్లైనా పిల్లలుగారని ఎవున్నో ఎత్తుకొచ్చింది"

"అయినా పుడితె కొడుకయితడు గని ఎత్తుకొచ్చుకుంటె కొడుకయితడా యేంది"

ఇటువంటి మాటలు ఎన్నో విన్నది. తాగుడు దప్ప మరో యావ లేని మొగనితోటి సంసారం జెయ్యవడ్తి. పిల్లలు గాకపోతె నాదేం తప్పు" అనుకుంది.

"కాపురంబట్టి కనిపారేసిందాని కొడుక్కు కన్నతల్లి పోలికలొస్తయిగని దీని పోలిక లొస్తయా" అన్నారెవరో- తను పట్టించుకోలే.

ఓరోజు బాగ దాగొచ్చి "పోరన్నియ్యి-- వాని అయ్య అవ్వ వచ్చింద్రు-- తోలుక పోతరట" అన్నడు మొగడు. "వచ్చినోండ్లను తోలుక రాపో"అన్నది గని కొండన్ని యియ్యలే. తిట్టిండు. కొట్టిండు. సప్పుడు జెయ్యకుండ నోర్మూసుకున్నది గని యియ్యలే.

తనకెరికే దాని సంగతి. పోరన్ని తీసుకపొయ్యి అమ్ముకోని బాగ తాగి తండదానాలాడుదామనుకున్నడు దొంగ గాడ్దికొడుకు. ఆనికంత ఎర్రెదానోలె కన్పించింది తను. అన్ని పట్టించుకోలే... పట్టించుకున్నది ఒక్కన్నే.. కొండిగాన్ని.

వాడు అంబాడినా, అడుగులేసినా మురిసిపోయింది తను. "అమ్మా" అని పిలిచిన రోజు ఎంతానందమైంది తనకు. ఇగ తను గొడ్డుది గాదు అనుకుంది.

కొండడు ఆరేండ్లోడయిండు. వానితోటి పోరలు వానికి తల్లిదండ్రి లేరని ఎక్కిరిచ్చింద్రు. వీల్లు కొండన్ని సెడగొడ్తరని యాడికన్న పొయ్యి బతుకుదామనుకుంది తను.

"ఎవునితోటో లేసిపోయిందని" బద్నాం వస్తదని ఎల్లిపోలే.

తాగేతాగే మొగుడు సచ్చిపోయిండు. పెద్దగా బాధ పడ్లేదు. ఉన్న కొడుకును జూస్కోని బతుకుదామనుకుంది. మంది అట్లగూడ బతుకునియ్యలే. ఓరోజు "బయవ్వా.. నువు నా యమ్మవు గాదట్నే" అని ఏడ్సుకుంట వచ్చిండు కొండడు.

ఆరోజే ఓ ఆలోచన జేసింది. వూరు నాశ్నమైపోను. ఆడుంటి కొండన్ని జెడగొడ్తరు. "అయినా అసలోడె సచ్చిపాయె. అత్తగారూరు తోటి తనకేంపని" అనుకుంది. అనుకున్నరోజు రాత్తిరికి రాత్తిరి కొండన్ని, రెండు చీరలు, తప్పాల ముంత సర్దుకోని రైలెక్కి యీ వూర్ల దిగింది.

ఏమనుకున్నరో ఆ వూర్లె... అనుకోనీ... సావనీ...

నోరు మంచిదైతె ఊరు మంచిదైతది. పది పద్నాలుగేండ్లైంది యీడికొచ్చి. ఒక్కండ్లుగూడ తనను ఏలెత్తి సూపలే.

దొర్సానుల ఇండ్లల్ల పాచిపని మొదలెట్టింది. పోరన్ని ఎంబడి పెట్కోని పోతె "రామి...నీకంటె నీ కొడుకు మంచి గున్నడె... జాంపండోలె ముద్దొస్తడు" అనేటోండ్లు అమ్మగార్లు. "అంత వాని తండ్రి పోలికలున్నయమ్మ"అని జెప్పింది తను. బేఫికరు! తన మొగడు ఎవుడో వీండ్లకు తెలువది గద!

కొండడు గూడ అస్సల లొల్లిజెయ్యకపోతుండె. వద్దన్నా వినకుండ నీల్లు మోస్తుండె. తనకు పనిల సాయం జేస్తుండె.

ఇట్ల తనెంబడి వస్తుండని యిస్కూల్ల పట్టించింది తను. ఆ పంతులుగాడు పోరన్ని కొట్టిండని మానిపిచ్చిందిగని లేకపోతే 'ఈరో'అయితుండెగావొచ్చు.

★ మహాలక్ష్మి విలాస రసం 250 -500 మి.గ్రా. రోజుకు 3సార్లు తేనెతో సేవిస్తే క్షయ వ్యాధికి ఉపశమనంగా ఉంటుంది.

వానికి తనమీద ఎంత ప్రేమనీ- "బువ్వ దినుకొడ్క" అం'డా' నువ్వు దినవాయె. అంటుండె.

ఎంత పానం తనంటి వానికి- గుప్పట్ల తనకు పాముగరిస్తె కాటువెట్టి నోటితోటి యిసం పీల్చేసిండు. లేకపోతే సచ్చిపోయేది. "ఎందుకు పీల్చినవు కొడుకా. కడుపులకు పోతె బతుకక పోదువు గదరా" అంటె "నువ బోతె నేనెందుకు బతుకాల్నె" అన్నడు.

అవున్నిజమే... తాము ఒకరికోసం యింకొకరు బతుకాలె. అదెవతో అన్నట్టు వీడు నా మూతిమీద దన్ని యిడిసి పెట్టి ఎల్లడు.

బగమంతుడు తన మొగడు నడిమంత్రాన సస్తడని తను దిక్కులేని దాన్నైతననే వీన్నితనకిచ్చిండు. కొండడు యీడుకొచ్చిండు. కడుపు నిండాల్నంటే పని జెయ్యాలె. పొలాల్లకు పోతుండు. వానీడు పోర గాండ్లు లంగలయి తిరుగుతుండ్రు. ఆడిపోరల ఎంట వడి "తూ" అనిపిచ్చుకుంటుండ్రు.

తన కొడుకు నిజంగా బంగారు కొండడే. ఒక్క పోరి దిక్కన్న కన్నెత్తి సూడలే. పెంచుకున్న దాన్నయినా తన లక్షణాలే వచ్చినయి గని కన్నదాని పోలికలు రాలే.

ఈడొచ్చినాంక ఎంత మంచిగయిందనీ...

తన కొడుకు మొకం తనకు ముద్దయితదిగని అందరికి ముద్దయితదా..

కొడుకు పొద్దంత పనిజేస్తె ఇరువైఅయిదు రూపా యిలిచ్చిరి. వరుస కరువులల్ల అదే ఎక్కువాయె.

ఎర్రగ జాంపండటు వంటోడు ఎండల పనిజేసి కర్రెగవాడి పోవట్టె. వద్దురా అంటె యినకపాయె. "అవ్వ నువ్వు గూసోయె-- నా కష్టంలనె బత్కుదాం"అని నీతులు జెప్పె.

దేవుడు పంపినట్టె మొన్న మల్లిగాడొచ్చిండు.

"రామత్తా- పట్నంల నేను కొల్వుజేసెకాడ ఇంకో నౌకరు గావాల్నట్నే. పని ఎక్కువేం లేదు. చాయ్‌లందించుడు- చెట్లకు నీల్లు వట్టుడు. పిల్లలను బడికి పంపుడు. గంతే. నమ్మకం తోటుండాలె. నీ కొడుకు ఎండకు దిరిగే పనేలేదు. నెలకు పదిగేను వందలిస్తరు. తిండి వాండ్లే పెడ్తరు. శానా మంచోడ్లత్తా"అని జెప్పిండు.

అమ్మో-- పదిగేను వందలే.

ఈడ ఎంత కష్టంజేసినా వచ్చేటియి ఆరేడు వందలే నాయె.

కొడుకు ఎండకు ఎండవట్టె- వానకు నానవట్టె. కార మ్మెతుకులు దినవట్టె.

పట్నంల దొరుసానులిండ్లు మస్తు పెద్దగుంటయి. పంతులమ్మింట్ల టీవీల జూసింది తను.

కొండడు వాని కన్నోండ్ల దెగ్గరుంటె గసుంటి ఇండ్లల్లనె పెరుగుతుండె గావొచ్చు. కర్మంల దక్కువయి తన పొల్లె వడ్డడు.

ఇన్నేండ్లకన్న వాడు గసువుంటి ఇండ్లు జూత్తుండు. నెలకోపాలి పంపిస్తరని జెప్పిండు మల్లిగాడు.

ఎర్రినాగన్న- ఏమైనా తనపాటే వానికి, 'అవ్వా-నన్ను పంపిత్తున్నవుగని నువ్వెట్లుంటవే' అనీ.

"అవ్వా- నిన్నిడిసి పోబుద్ధయితలేదే"అని ఓ యాబై సార్లన్నా అనుంటడు. ఏమన్నా తను మెత్తవడలే.

వాడు ఇన్నేండ్లు వడ్డ కట్టంజాలు. కొన్ని రోజులైనాంక తనుగూడ ఆడికే వొయ్యి ఏదన్న పని జూసుకోవాలె. ఎట్లయినా ఇక్కడి కట్టం వానికి దప్పాలె అనుకున్నది తను. ఈ ఆలోచన రాంగనె అందరికీ జెప్పుకొచ్చింది" నా కొడుక్కు పట్నంల కొల్వు దొరికింది" అని.

కొందరి మొగాలల్ల సంతోషం- కొందరికి ఏడుపు.

"ముప్పయ్యేల్ల కొడుకు ముంత పట్కపోంగ అరువయ్యేల్ల అవ్వకు ఆచ్చెర్యమైందట" అన్నదెవతో. అనుకోని- తనకేంది?

"రామీ- కొండకు బండెక్కి గంటయింది. ఇంక యిక్కన్నె గూసున్నవు ఇంటికి పోవా?" అనుసూజ మాటలకు ఈ లోకంలోకి వచ్చింది రామి.

లేచి గుడిసె వైపు అడుగులేస్తున్నా కొడుకు ఆలోచనలే.

వాని జీతమూ, తన కూలి పైసలూ కూడబెట్టాలె. చిన్నగ వానికొక యిల్లు గట్టాలె. లగ్గం జెయ్యాలె. "రామికేంది- కొడుకుండంగ" అనుకోవాలె జనాలు.

ప్చ్...ఎంత పోవాల్ననుకున్నగని గుడిసెకు పోబుద్ధయితలేదు.

"ఏం రామీ-- కొండన్ని పంపిచ్చినవా" అడిగింది పంతులమ్మ - వాకిట్లో నిలబడి.

"అవునమ్మ-- పంపిచ్చిన గని గుడిసెకు పోబుద్ధయితలేదు".

అమ్మా- నిన్నిడిసిపోవే" అనుకుంటనే బండెక్కిండు కొండడు" కొడుకు గుర్తొచ్చి దుఃఖం ఆగలేదు రామికి.

"పోన్లేవె-- ఇంటికి పోబుద్ధిగాకపోతె ఇక్కడ్నేవుండు ఇయ్యాల్ల" అంటూ విన్నావె రామీ.. చాకలి లస్మిని దాని కొడుకు ఇండ్లకెల్లి ఎల్లగొట్టిండట. ఆల్ల మాట యిల్లాల మాట పట్కోని తల్లిని దన్నెటోడు మనిసేనటే" మాటుమార్చి టీవీ ఆన్ చేసింది పంతులమ్మ. రామికి టీవీల ఏది చూసినా యిష్టమే. పంతులమ్మింట్ల ఏ పనిజేసినా "టీవీ జూస్కుంటు జేత్త" అంటుంది.

ఏదో సినిమా-- ఒకటే ఫైటింగులు.. వాళ్ళకిదేం పోయేకాలమో- "ఎప్పటికిదన్నుకుంటనే వుంటరు" అనుకుంది రామి.

"ఒసే రామీ.." ఒక్కసారిగా కేక పెట్టింది పంతులమ్మ.

"ఏమైందమ్మా" గాభరాగా అడిగింది రామి.

"ఫ్లాష్‌న్యూస్- నిజామాబాద్ నుండి హైద్రాబాద్ వెళ్ళుతున్న పాసింజర్ రైలుపట్టాలు తప్పడంతో ఘోర ప్రమాదం... మృతుల సంఖ్య ఖచ్చితంగా తెలియదు" టీవీలో కనిపిస్తున్న అక్షరాలు పైకి చదివింది పంతులమ్మ.

పక్కకు చూసేసరికి రామి స్పృహలో లేదు.

❊ ❊ ❊

చుట్టూ ఎవరివో ఏడ్పులు... అరుపులు వినిపిస్తున్నాయి.

'రామీ... రామీ" పంతులమ్మ పిలుపు. ఎవరో ముఖమ్మీద నీళ్ళు చిలుకరిస్తున్నారు.

"ప్చ్-- ఒక్కగానొక్క కొడుకు-- ఎట్టదట్టుకుంటదో ఏమో" సాయెబు గొంతు.

"లీలగా గుర్తొచ్చింది రామికి. అయినా వీళ్ళకేమన్న పిచ్చా?"

"నా కొండనికేమయితది? ఏంగాదు-" స్థిరంగా అంది.

బగమంతుడు తన మొగడు నడిమంత్రాన సస్తడని తను దిక్కులేని దాన్నైతననే వీన్నితనకిచ్చిండు. కొండడు యీడుకొచ్చిండు. కడుపు నిండాల్నంటే పనిజెయ్యాలె. పొలాల్లకు పోతుండు. వానీడు పోర గాండ్లు లంగలయి తిరుగుతుండ్రు. ఆడిపోరల ఎంటవడి "తూ" అనిపిచ్చుకుంటుండ్రు.

"నా కొండడు నన్నిడిసిపోడు" పదే పదే అంటుండేసరికి మతి చలించిందనుకున్నారంతా.

"రామీ-- మన కొండడు గనిపిస్తలేడే" పంతులమ్మ గూడ ఏడుస్తుంది.

పరిస్థితి భయానకంగా వుంది. శవాలను మెల్లిగా ఒకటొకటి తీస్తున్నారు. మృతుల, సంబంధీకుల రోదనలతో, క్షతగాత్రుల ఆర్తనాదాలతో యుద్ధభూమిలా వుంది. బోగీలమధ్య యిరుక్కున్నవారు బాధ భరింపలేక మొత్తుకుంటున్నారు.

ఇవేవీ రామికి కనిపించడంలేదు- వినిపించడంలేదు. కొండడెక్కిన పెట్టెఏదీ? ఆఁ-- అక్కడనే-- దూరంగ-- దర్వాజమీద మాంకాళమ్మ బొమ్మ.. దాంట్లనే-- దాంట్లనే కొండిగాడున్నడు. అయ్యో-- నాకోసం జూత్తున్నడేమో--

ఆ బోగీ దగ్గరకు పరుగున వెళ్ళింది. "దీంట్లనే నా కొడుకున్నడు. తలుపు దియ్యస్తలేదు- జెర దియ్యుండ్రి."

"రామీ-- దాంట్ల వున్నోడ్లు ఎవ్వరు బత్కలేదటనే-- తలుపుదియ్యరాక ఎనుకదిక్కు బోగిని కోసిండ్రు. శవాలను అక్కడేపు పండవెట్టిండ్రటనే--"

"నువ్వాకో పంతులమ్మా" పంతులమ్మ మాటమధ్యలోనే వురిమింది రామి.

"నా కొడుకిక్కడ్నే వుంటడు. నన్నిడిసి పట్నం బొయ్యేతందుకే మనసు రాలేదు వానికి. ఇంక అంతకంటె ఎక్కువ యాడికి బోతడు?"

ఏడీ తన కొండడు? ఇంకా తనను పిలుస్తలేడు? అమ్మా అని పిలుస్తలేడు?

"కొండా--కొండా" ఎన్నిసార్లు పిలిచిందో-- శక్తినంతా కూడదీసుకుని రైలు పొడూతా వెతుకుతోంది. రామిని తెలిసినవాడ్లు "పాపం.. పిచ్చిదైంది" అని కండ్ల నీర్లు పెట్టుకుంటున్నరు.

ఏమీ పట్టించుకోడం లేదు రామి. ఏడీ వీడు? తను ఎతుకుతనని తెలువదా?

నాలుక పిడుచ గట్టుకుపోయింది రామికి- సత్తువ లేకుండా అయిపోయింది. ఓచోట కూలబడిపోయింది. వరుసగా పది శవాలు. పాపం-- ఎవరికన్న బిడ్డలో-- ఎవర్ని కన్న తండ్రులో-- అది-- ఆ ఆకారం-- తన కొండడా?.. భూమి బద్ధలైంది--- అంటే తన నమ్మకం వట్టిదా-- ఒక్క సారిగా ఆ శవం వద్దకు గెంతింది రామి-- "కొండా-- కొండా-- లెవ్వురా" గట్టిగా కుదుపుతోంది.

ఆ శవం--కాదు-- ఆ ఆకారం-- మెల్లిగా కదుల్తోంది-- అస్పష్టంగా-- సన్నగా-- మూల్గుతోంది.

"అ.. మ్.. మా... నిన్.. వి.. డిసి.. పో.. నే..."

❊

రచయిత్రి చిరునామా:
జి.బాలసరస్వతి,
ఇంటి నెం.14-194/1, ప్రశాంతినగర్,
డిగ్రీ కాలేజీ దగ్గర,
సిద్ధిపేట- 502103.

ఇంటి వైద్యం

★ ఏలాది చూర్ణం లేదా సీతోఫలాది చూర్ణం మూడు గ్రాములను తేనె కలిపి రోజుకు మూడుసార్లు వాడాతే ఇది తగ్గును శమింపజేస్తుంది.